

Sinkó István

KÉP A FALBAN

Aligha van olyan felnőtt, aki gyerekkorában ne látott volna (bele) képeket, ábrákat a hulló vakolatba, a lépcsőházak nedves, penészes falaiba. Képeket, ábrákat, meséket. Olyan kis figurákat, melyek csak neki, a belelátónak jelennek meg a repedésekben, kopásokban. Ezek a képzelt képek lehettek elődei Dréher János festőművész utóbbi években festett munkáinak.

Dréher annak a konstruktivista absztrakt festészeti iránynak (Art informel) újabb kori képviselője, mely a második világháború végén indult hódító útjára az Egyesült Államokban, s különböző nyugat-európai galériákban. Elődei között még Kurt Schwitterst – a Bauhaus festőtanárát – is számon tarthatjuk, de Dubuffet, Jean Fautrier, Alberto Burri, Tapies és Mark Rothko voltak ennek az iránynak legjelesebb képviselői.

Dréher festészete a szigorú konstruálás és a lágy felületek kialakításának egyesítésében jellemezhető. A kompozíció keretjellegű, végig futtatja a formákat a képszélekig, sőt a kivágások révén mintegy folytathatóvá válnak – vagy továbbgondolásra készítenek – a kifutó elemek. Az utóbbi időben készült festmények, síkreliefek, „sgraffitesc” megoldások (azaz sgraffito szerű képlemények) a festőnek a térbeliséget és az időbeliséget egyszerre érintő gondolatait fejezi ki. Dréher a múltó időt (hámló vakolatok, karcrétegek a gipszes, műgyantás fehérés felületek-

ben) és a kiemelkedést, mint téri elemet egyaránt használja. E tekintetben három magyar kortárs művészt is rokoníthatunk hozzá. Kovács Lászlót, aki azonban lágyabb térben erősebben, színben visszafogottabban jeleníti meg a múltó időt. Jovánovics Györgyöt, aki fehér és színezett gipszöntvényein a konstrukciót, mint anyagi, felületi problémát érinti és – furcsamód – Újházi Pétert, aki a karcolt, sérült felületeket az elbeszélés részekén (narratív módon) jeleníti meg a képein. Dréher festészete e három említett alkotótól elsősorban abban tér el, hogy vizsgálatának tárgya maga az anyag, amelyet azután a konstruktív rendszerbe szervez bele, képet épít koknukul, következetesen.

Színvilága a homokszínek, monokróm okkeres felületek és a fehér találkozásánál csattannak, egy-egy ilyen találkozási pont mentén előbukkan a szín, de csak a képépítés fontos szereplőjeként. A lilák, barnák, vörösek, esetleg kékek az élet-tér képzetét kel- tik. A karcolt vonalak egyenesei, görbéi egy szerkesztett világ romjainak utolsó emlékeként szerényen, és ugyanakkor értelmezési pontként húzódnak végig a kép egészén. Közel sem vakolatfirkákkal, vésett graffitikkal van dolgunk. A képek jó része erős felülézetet is sejtet. Így a felületek értelmezése is másként jelentkezik. „Térkép e táj” – mint például az Újkori Relikviák, vagy a Mediterrán táj esetében. Legalábbis Dréher ezt a variáns is „megengedi” szemlélőinek.

Munkásságában, képépítésében jelen vannak azok a megdölgölások is, melyek Dréher pedagógus- mentalitását is jellemzik. Az elemző, értelmező, világos nyelven fogalmazó tanáré. Azé az alkotóé, aki mindenkor felelősséget vállal magáért és tanítványaiért egyaránt. Építkeznek, mint tanóráin, épít-

ményt húz, de nem épít válaszfalakat. Dréher János festőji világa rendkívül konzekvens festőji magatartás, kiküzdött és sajátta vált képzőművészeti nyelv megjelenítése az újabb művek tükrében. Érdemes rá odafigyelni, szemügyre venni, továbbgondolni.

Tér-rétegek
2007. vegyestechnika 80x80

Space-layers
2007. mixed technique 80x80